

**Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка**

СИЛАБУС

з курсу «Аграрна політика»

на отримання третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Обсяг курсу – 4 кредити (ECTS): 18 годин лекцій, 18 годин – практичні заняття, 54 годин – самостійна робота та індивідуальна робота.

Викладач курсу – **Онегіна Вікторія Михайлівна**, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та маркетингу (<http://khntusg.com.ua/staff/onegina-viktorija-mihajlivna/>).

Контактний телефон: 067-772-91-57;

E-mail: viconeg1511@khntusg.info

Опис курсу

Пререквізити – базові знання з дисциплін Економічна теорія, Мікро- та макроекономіка, Економіка підприємства, Фінанси, Міжнародні економічні відносини.

Постреквізити. вивчення даного предмету використовується у підготовці наукових статей, практичних рекомендацій, дисертації.

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Зміст цього курсу побудовано на основі узагальнення теоретичних розробок та практики державного регулювання аграрного сектора, розроблення та реалізації аграрної політики в різних країнах.

Опанувавши курс, здобувач вищої освіти буде розуміти необхідність та можливості державної аграрної політики, вміти обґрунтувати рішення та державні програми у сфері розвитку аграрного сектору.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- сутність аграрної політики, її методи та інструменти;
- об'єктивні передумови державного регулювання аграрного сектору;
- методи моделювання наслідків аграрної політики;
- показники оцінки аграрної політики;
- програми державної підтримки аграрного сектору, особливості їх реалізації в різних країнах.

вміти:

- з'ясувати необхідність державного регулювання аграрного сектору;
- визначити необхідні цілі, методи та інструменти для вирішення конкретних проблем розвитку аграрного сектору;
- трактувати значення показників державної підтримки сільського господарства;
- давати обґрунтовані рекомендації щодо державного регулювання аграрного сектору.

Мета та основні задачі дисципліни.

Мета курсу: формування ґрунтовних знань про роль держави та організаційно-економічний механізм державного регулюванні аграрного сектору в ринковій економіці.

Завдання курсу:

- науково обґрунтувати сутність аграрної політики;
- з'ясувати особливості відтворення в сільському господарстві, що зумовлюють необхідність державного регулювання;

- визначити основні методи та інструменти державного впливу на аграрний сектор з метою досягнення цілей сталого розвитку;
- розглянути методичні засади моделювання наслідків аграрної політики;
- розкрити програми підтримки сільськогосподарських товаровиробників, досвід країн світу з їх реалізації;
- визначити стратегічні орієнтири сучасної аграрної політики в Україні.

Предметом курсу «Аграрна політика» є теоретичні та практичні аспекти державного регулювання аграрного сектора.

Компетентність, що забезпечує.

Загальні:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність працювати в міжнародному контексті;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);

та спеціальні (фахові):

- здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.
- здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англійських наукових текстів з економіки.
- здатність використовувати сучасні бази даних та інші електронні ресурси у науковій та освітній діяльності.
- здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.
- здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей на мікро-, мезо-, та макрорівнях.
- здатність розробляти інноваційні проекти в економіці.
- здатність поглиблено досліджувати проблеми та самостійно продукувати і вирішувати завдання, пов'язані з функціонуванням і розвитком агропродовольчого сектора в умовах глобального середовища.

Результати навчання:

- теоретичні знання з економіки, соціально-економічних систем їх державного регулювання, а також дослідницькі навички для проведення фундаментальних і прикладних досліджень з економіки, отримання нових знань.
- розуміння принципів та методів економічних наук, а також методології наукових досліджень, їх застосування у власних дослідженнях у сфері економіки з метою досягнення економічної та соціальної ефективності в умовах глобалізації.
- розроблення фундаментальних та прикладних моделей соціально-економічних процесів і систем, їх використання для отримання нових знань з економіки та її державного регулювання.
- застосування сучасних інструментів і технологій пошуку, оброблення та аналізу інформації, у тому числі статистичних методів аналізу даних.
- розроблення наукових проектів, які дають розв'язувати значущі проблеми економічної науки та практики з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.

- презентація та обговорення з фахівцями і нефахівцями результатів досліджень, теоретичних та практичних проблем економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковане відображення результатів досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.
- використання сучасного інструментарію економічної науки, виявлення закономірностей та проблем функціонування й розвитку агропродовольчого сектора, обґрунтування інноваційних рішень.

Структура курсу

Лекції

- Тема 1. Сутність аграрної політики
- Тема 2. Організаційно-економічні та політичні основи аграрної політики
- Тема 3. Державне регулювання цін на сільськогосподарську продукцію
- Тема 4. Державне регулювання доходів сільськогосподарських товаровиробників
- Тема 5. Маркетингові програми в аграрній політиці та оцінка державної підтримки аграрного сектору
- Тема 6. Продовольча безпека та аграрна політика
- Тема 7. Державне регулювання земельних відносин. Державна політика збереження природних ресурсів
- Тема 8. Людський капітал та сільський розвиток
- Тема 9. Аграрна політика у глобальному середовищі

Семінарські заняття:

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми
1	Сучасні проблеми розвитку аграрного сектора. Цілі та зміст аграрної політики
2	Методи, інструменти та інституційне забезпечення аграрної політики.
3	Методи та інструменти державного регулювання цін на сільськогосподарську продукцію. Моделювання наслідків державного регулювання цін на сільськогосподарську продукцію.
4	Державні програми бюджетної підтримки сільськогосподарських товаровиробників та моделювання їх наслідків
5	Державні маркетингові програми.
6	Показники державної підтримки аграрного сектору : MPS, PSE, CSE, GSSE, TSE.
7	Управління якістю агропродовольчої продукції в аграрній політиці
8	Державне регулювання земельних відносин. Державні програми розвитку сільської місцевості.
9	Аграрна політика та COT.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: оцінка поточного контролю - 40% семестрової оцінки, оцінка індз – 20% семестрової оцінки., оцінка диф. заліку – 40% семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL.: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленка. URL.: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ ім. П. Василенка. URL.: <http://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL.: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства

України www.me.gov.ua

Офіційний сайт Національного банку України www.bank.gov.ua

Офіційний сайт Державної служби статистики України www.ukrstat.gov.ua

Офіційний сайт Державної фіскальної служби України <http://sfs.gov.ua/>

Офіційний сайт Організації економічного співробітництва та розвитку www.oecd.org

Офіційний сайт Світової організації торгівлі www.wto.org

Офіційний сайт Світового банку <https://worldbank.org>